

Winston draaide zich met een ruk om. Hij had zijn gezicht de expressie van kalm optimisme gegeven, die je maar liever moest vertonen wanneer je voor het telescherm verscheen. Hij liep de kamer door, naar het keukentje. Door het ministerie op dit uur van de dag te verlaten had hij zijn lunch in de kantine verspeeld, en hij wist dat er in de keuken geen eten was, afgezien van een homp grauw brood dat hij moest bewaren voor het ontbijt van morgen. Van de plank pakte hij een fles met een kleurloze vloeistof en een eenvoudig wit etiket, waarop VICTORIE-JENEVER stond. De inhoud rook wee en vettig, als Chinese rijstbrandewijn. Winston schonk een theekopje bijna vol, bereidde zich voor op een schok en goot het naar binnen als een doktersdrankje.

Onmiddellijk werd hij vuurrood in zijn gezicht en de tranen stroomden uit zijn ogen. Het spul leek wel salpeterzuur, en bovendien kreeg je als je het doorslikte, het gevoel dat je met een gummiknuppel op je achterhoofd werd geslagen. Even later ech-

ter nam
er plezie
pakje vr
waardoc
hij meer
een tafe
penhou
met blan

Om d
op een
aangebr
controle
Aan de e
die toen
boekenp
drukken
visueel g
maar zo
zien. In
mer op o

Die g
schrift d
dig moo
ouderdo
was ver
had het
rijtje in
hij zich
hevig ve
verwach
vrije ma
hand ge
bijvoor
nier kon
afgekeke
kocht, v
niet bew

ter nam het brandende gevoel in zijn maag af en begon de wereld er plezieriger uit te zien. Hij haalde een sigaret uit een kreukelig pakje VICTORIE-SIGARETTEN en hield die per ongeluk verticaal, waardoor de tabak eruit viel, op de grond. Met de volgende had hij meer geluk. Hij ging terug naar de zitkamer en nam plaats aan een tafeltje, links van het telescherm. Uit de tafella haalde hij een penhouder, een potje inkt en een dik schrift van kwarto formaat met blanco papier, een rode rug en een gemarmerd omslag.

Om de een of andere reden zat het telescherm in zijn zitkamer op een ongewone plek. In plaats van, zoals gebruikelijk, te zijn aangebracht op de achtermuur, vanwaar het de hele kamer kon controleren, zat het aan de langere muur tegenover het raam. Aan de ene kant ervan was een kleine nis, waar Winston nu zat, en die toen de flats waren gebouwd waarschijnlijk bedoeld was voor boekenplanken. Door in de nis te zitten en zich tegen de muur te drukken, kon Winston buiten bereik van het telescherm blijven, visueel gesproken dan. Hij kon natuurlijk wel gehoord worden, maar zolang hij in deze houding bleef zitten, kon men hem niet zien. In zekere zin was hij door de ongewone indeling van de kamer op de gedachte gekomen te doen wat hij nu van plan was.

Die gedachte was echter ook bij hem opgekomen door het schrift dat hij zojuist uit de la had gehaald. Het was een merkwaardig mooi schrift. Het zachte, roomkleurige papier, ietwat geel van ouderdom, was van een soort die in minstens veertig jaar niet meer was vervaardigd. Hij vermoedde dat het nog veel ouder was. Hij had het schrift zien liggen in de etalage van een vunzig uitdragerijtje in een achterbuurt van de stad (in welke buurt precies kon hij zich niet meer herinneren) en was meteen overvallen door een hevig verlangen het in zijn bezit te krijgen. Van partijleden werd verwacht dat ze niet naar gewone winkels gingen ('kopen op de vrije markt' heette dat), maar aan deze regel werd niet streng de hand gehouden omdat er nogal wat dingen waren, schoenveters bijvoorbeeld, en scheermesjes, die je op geen enkele andere manier kon bemachtigen. Hij had haastig de straat naar weerszijden afgekeken, was toen naar binnen geglipt en had het schrift gekocht, voor tweeëneenhalve dollar. Op dat moment was hij zich niet bewust van een of ander speciaal doel waarvoor hij het wilde

hebben. Hij had het met een schuldig gevoel in zijn tas mee naar huis genomen. Al stond er niets in geschreven, het was iets dat hij niet in zijn bezit hoorde te hebben.

[Zijn plan was: het schrijven van een dagboek. Dat was niet onwettig (niets was onwettig, omdat er geen wetten meer waren), maar bij ontdekking kon hij vrijwel zeker op de doodstraf rekenen, of minimaal vijftig jaar in een werkkamp. Winston deed een pen in de penhouder en likte eraan om de vettigheid te verwijderen. De pen was een verouderd instrument dat zelfs voor handtekeningen nog maar zelden werd gebruikt, en hij had er zich een aangeschaft, heimelijk en met enige moeite, omdat hij nu eenmaal het gevoel had dat het fraaie roomkleurige papier beschreven diende te worden met een echte pen, in plaats van met inktpotlood bekrast te worden. Eigenlijk was hij niet gewend aan schrijven met de hand. Afgezien van heel korte aantekeningen dicteerde je alles in de spreek­schrijver, en dat was natuurlijk onmogelijk bij wat hij van plan was. Hij doopte de pen in de inkt en weifelde toen een seconde. Er was een rilling door zijn binnenste gegaan. Pen op papier, dat was de beslissende handeling. Met kleine onbeholpen letters schreef hij: *4 april 1984*.